

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

 	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
	นายเสรี เพียรชอบ เกษตรกรต้นแบบ
สถานที่ตั้ง : 56 หมู่ที่ 6 ตำบลบางพลวง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี	
เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การทำเกษตรผสมผสาน	
การนำไปใช้ประโยชน์ : การพึ่งพาตนเอง และการทำการเกษตรแบบยั่งยืน	
หลักสูตรการเรียนรู้:	
1. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำครบวงจร	
2. การทำเกษตรผสมผสาน	
3. การลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	

๑. ชื่อ-สกุล นายเสรี เพียรชอบ
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๖๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลบางพลวง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
โทรศัพท์ ๐๘๑ ๘๖๐ ๓๕๙๕ Facebook - Line ๐๘๑ ๘๖๐ ๓๕๙๕
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๓

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

คณะ/สาขาวิชา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

๖. อาชีพปัจจุบัน

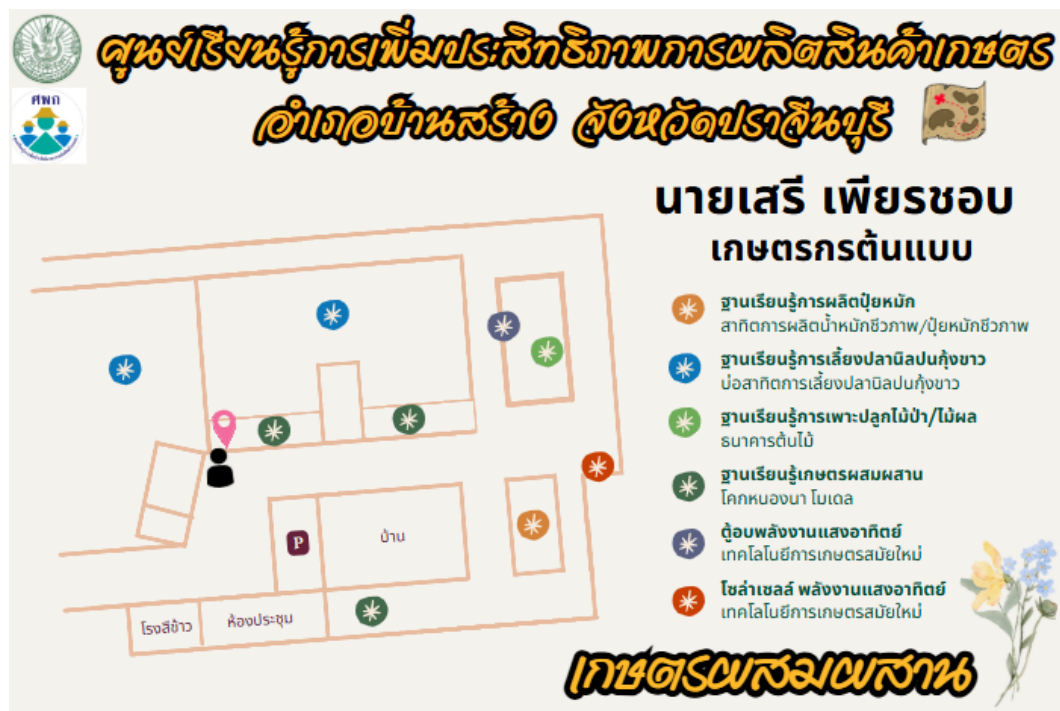
- ☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ประมง (ปลานิลปนกุ้งขาว)

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๔ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย แปลงเรียนรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำครบวงจร แปลงเรียนรู้การผลิตปืหมัก แปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสาน และแปลงเรียนรู้โคกหนองนาโมเดล

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๗ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลากระชังบ่ก ป้ายฐานเรียนรู้เกษตรผสมผสาน ป้ายฐานเรียนรู้การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ป้ายฐานเรียนรู้การเพาะชำกล้าไม้ ป้ายฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลานิลปนกังขาว ป้ายพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Energy) และป้ายตอบพลังงานแสงอาทิตย์

หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๓.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๕ หลักสูตร ประกอบด้วย การบริหารจัดการพื้นที่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิตการจัดการด้านการตลาด การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต และการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

๓.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และ เกษตรผสมผสาน

๓.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๓.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้) หลักสูตรการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำครบวงจร เป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมความรู้ และทักษะตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง สำหรับผู้ที่สนใจเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างมืออาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่มีความสนใจได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะที่ถูกต้องในการจัดการฟาร์ม สัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งการเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว เป็นระบบ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสาน สามารถบริหารจัดการใช้ทรัพยากรในบ่อร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และลดความเสี่ยงจากโรคหรือราคาของสัตว์น้ำที่ผันผวน อาทิ

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน สนับสนุนการผลิตสัตว์น้ำเพื่อบริโภคและจำหน่าย ลดการพึ่งพาการจับสัตว์น้ำจากธรรมชาติ

๒. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการเลี้ยงสัตว์น้ำ อย่างถูกวิธีส่งเสริมการเรียนรู้ด้านชีววิทยา โภชนาการ และโรคสัตว์น้ำ

๓. เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพการใช้น้ำ อาหาร และพื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์น้ำ อย่างประหยัดและเหมาะสม ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. เพื่อสร้างอาชีพและรายได้อย่างมั่นคง ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพจริงได้ เพิ่มรายได้แก่เกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืน

๕. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้า พัฒนาแนวทางการแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อยืดอายุ การเก็บ เพิ่มทางเลือกในช่องทางการจำหน่าย

๖. เพื่อเชื่อมโยงการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการอย่างครบวงจร พัฒนาความเข้าใจ ในห่วงโซ่อุปทานของการเลี้ยงสัตว์น้ำบริหารจัดการต้นทุน รายได้ และความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ เป็นการให้แนวทางหรือวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้สามารถความเข้าใจง่าย ใช้ได้จริง และเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

- แนวคิดการเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว โดยมีหลักการพื้นฐาน คือ ปลานิล เป็นสัตว์น้ำกินพืชหรือ แพลงก์ตอน ส่วนกุ้งขาวจะเป็นสัตว์กินซากและสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในน้ำทั้งสองชนิดอยู่คนละระดับชั้นน้ำ มีการใช้ พื้นที่ต่างกัน ทำให้ไม่แย่งอาหารกันมาก โดยปลานิลช่วยกินเศษอาหารหรือซากอินทรีย์ กุ้งช่วยลดของเสียในบ่อ ทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้น

- ประโยชน์ของระบบการเลี้ยงแบบผสมผสาน สามารถเพิ่มรายได้จากการขายได้ ๒ ชนิด มีการใช้ พื้นที่และทรัพยากรได้คุ้มค่า ลดต้นทุนการเลี้ยงกุ้ง เช่น การควบคุมคุณภาพน้ำ และลดปัญหาโรคในกุ้ง เนื่องจาก ปลานิลจะกินซากที่อาจสะสมเชื้อโรค

- ข้อควรพิจารณาและปัจจัยสำคัญ

๑. ขนาดบ่อเลี้ยง พื้นที่บ่อประมาณ ๐.๕ - ๑ ไร่ ความลึก ๑.๒ - ๑.๕ เมตร มีระบบเติมอากาศ (เช่น กังหันตีน้ำ) อย่างเหมาะสม

๒. อัตราปล่อย กุ้งขาว ประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ ตัวต่อตารางเมตร (ขึ้นอยู่กับระบบเลี้ยง) และปลานิล ประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ตัวต่อไร่ (ขึ้นอยู่กับขนาดปลาที่ต้องการเก็บเกี่ยว)

๓. การจัดการน้ำ ควบคุมอุณหภูมิ pH และค่าความเค็มให้มีความเหมาะสม (กุ้งขาวชอบน้ำกร่อย ๕ - ๑๕ ppt) หากใช้น้ำจืด ต้องทำ acclimatization ให้กุ้งคุ้นก่อนปล่อย

๔. การให้อาหาร ให้อาหารเม็ดสำหรับกุ้งวันละ ๒ - ๓ ครั้ง ปลานิลสามารถกินเศษอาหารกุ้งหรือ แพลงก์ตอน

๕. การเก็บเกี่ยว ปลานิลใช้เวลาประมาณ ๔ - ๖ เดือน กุ้งขาวใช้เวลาประมาณ ๓ - ๔ เดือน สามารถจับกุ้งก่อน แล้วทยอยจับปลานิลได้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การพัฒนาภาคเกษตรกรรมของจังหวัดมีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น และตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจะส่งผลให้แผนงานมีประสิทธิภาพและเกิดการขับเคลื่อนจริงในพื้นที่ เนื่องจากอำเภอบ้านสร้างเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด อันดับต้น ๆ ของระดับประเทศ จึงมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ และเข้าร่วมการประชุมระดมความคิด (Focus Group) ร่วมวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหา/ศักยภาพ โดยมีการแสดงความคิดเห็น

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

เป็นกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง มีการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน (รัฐ ท้องถิ่น และเกษตรกร) เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย โดยใช้ ศพก. ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และจุดเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร ดังนี้

- สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านสร้าง/สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี เป็นแกนกลางจัดทำแผน
- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการสนับสนุนเทคนิคเฉพาะด้าน อาทิ ประมง พัฒนาที่ดิน เป็นต้น

- องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลวง ช่วยสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการต่าง ๆ
- สภาเกษตรกร สะท้อนปัญหาและความต้องการของเกษตรกร
- ศพก.เครือข่าย เชื่อมโยงในการถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงสู่ชุมชน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

จากการเป็นข้าราชการเกษียณบำนาญ ประมงอำเภอเก่าจึงมีความรู้ทางด้านประมงเป็นพื้นฐาน ประกอบกับได้มีการวางแผนซื้อที่ดินตั้งรากฐานจากจังหวัดสุรินทร์สู่ตำบลบางพลวง อำเภอบ้านสร้าง มีความตั้งใจในการพัฒนาพื้นที่ที่มีอยู่ตามหลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ร่วมกับการปรับพื้นที่เป็นโคกหนองนาโมเดล เป็นแนวคิดของการเกษตรยั่งยืนที่พึ่งพาธรรมชาติ เน้นการปลูกพืชแบบผสมผสาน และทำประมงแบบครบวงจร โดยเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว และมีการนำผลผลิตที่ได้จากพืชและสัตว์นำมาแปรรูป เพื่อถนอมอาหารยืดอายุการเก็บรักษา มีการใช้พื้นที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า แต่เพิ่มผลตอบแทน ช่วยลดการเกิดปัญหาโรคระบาด น้ำเสีย หรือความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิตที่ตกต่ำ เริ่มแรกก็ค่อย ๆ ทำ ค่อย ๆ ปรับพื้นที่ เรียนรู้จากการลงมือทำ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมศึกษาดูงานจากผู้ประสบความสำเร็จ

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

จากประสบการณ์ที่ดำเนินกิจกรรมมา สิ่งที่พบเจอ คือ ความรู้บางอย่างที่ผู้อื่นมีการประสบความสำเร็จ บางครั้งไม่สามารถนำมาใช้ในพื้นที่ของเราได้ทั้งหมด ต้องมีการปรับ ประยุกต์ ทดลอง ค้นหาและเลือกใช้สิ่งที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ของเรา สิ่งที่ทำให้ต้องนำเอาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาปรับใช้ในพื้นที่อย่างแรก คือ การอำนวยความสะดวกในการใช้งานที่มีความเหมาะสมกับคนที่สูงอายุ การขาดแคลนแรงงาน นอกจากนี้สิ่งที่ต้องเจอ คือความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อม ดังนั้นต้องประยุกต์ดูการพยากรณ์อากาศ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อม และรับมือ จากภาวะสถานการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำ ปัจจัยการผลิตต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนไป นับเป็นแรงผลักดันที่ทำให้จำเป็นต้องปรับตัวด้วยหลักวิชาการ และเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อให้อยู่รอด แข่งขันได้ และเติบโตอย่างยั่งยืนในโลกยุคใหม่

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการทำเกษตรผสมผสาน โดยนำหลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรมาปรับใช้ในกิจกรรม อาทิ การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ซึ่งใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ในการตรวจวัดค่าต่าง ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต และการนำความรู้ทางหลักวิชาการในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การผลิตปุ๋ย/น้ำหมัก/สารชีวภัณฑ์จากธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมี นอกจากนี้ยังมีการนำผลผลิตที่ได้มาแปรรูปเพื่อถนอมอาหาร ยืดอายุการเก็บรักษา นับว่าเป็นการนำหลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางในกิจกรรมทางการเกษตร เรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาพื้นที่ เศรษฐกิจและการเกษตรตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Model) โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ขับเคลื่อน ๓ เศรษฐกิจหลัก ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียวอีกด้วย

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรในการทำเกษตรผสมผสานโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งการผสมผสานนี้หมายถึง การนำหลายกิจกรรมทางการเกษตรเข้ามารวมในพื้นที่เดียว เช่น การปลูกพืชที่รบกวนกันทั้งพืชผักสวนครัว ไม้ผล ไม้ยืนต้น และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นการเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว ที่ช่วยควบคุมต้นทุน ลดความเสี่ยงจากโรค และเพิ่มอัตราการรอด สามารถเลี้ยงสัตว์น้ำที่มีความปลอดภัย มีคุณภาพ และยั่งยืนในระยะยาว เช่น การใช้พลังงานทางเลือก การแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และสารชีวภัณฑ์ที่สกัดจากสมุนไพร เป็นต้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การปลูกพืชคลุมดิน ป้องกันการชะล้างหน้าดิน ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
- การตรวจวิเคราะห์ดิน ทำให้ทราบค่าความเป็นกรด - ด่าง และเลือกปรับปรุงดินได้อย่างเหมาะสม
- การใช้ระบบน้ำหยดที่ช่วยควบคุมปริมาณน้ำ
- การนำพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) มาแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้า สำหรับปั้มน้ำ หรือระบบควบคุม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเกษตรแทนพลังงานจากไฟฟ้าหลวงหรือเครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมัน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ช่วยลดต้นทุนพลังงาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การสนับสนุนฟางข้าวจากเกษตรกรรชาวนาในพื้นที่ที่อัดฟาง ไม่เผาต่อซัง โดยให้นำฟางมาเป็นแหล่งอาหารจุลินทรีย์หรืออาหารธรรมชาติให้กับสัตว์น้ำ ช่วยลดต้นทุนค่าอาหาร อีกทั้งยังสามารถนำฟางมาหมักร่วมกับจุลินทรีย์ (EM) ช่วยสร้างระบบนิเวศอาหารธรรมชาติในบ่อเลี้ยงได้
- การผลิตปุ๋ยใช้เอง โดยใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีอยู่ เช่น เศษพืช เศษอาหาร เศษผักผลไม้ที่เน่าเสีย เศษใบไม้ และเศษสัตว์น้ำมาหมัก เพื่อผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ ช่วยลดต้นทุนเสี่ยงการใช้สารเคมี เพื่อฟื้นฟูดินในระยะยาว เพิ่มคุณภาพดิน และช่วยจัดการของเสียอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การใช้เครื่องจักรกลเกษตร ช่วยลดแรงงานคน และลดระยะเวลาในการทำงาน
- โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แทนการตากกลางแจ้ง สามารถลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต/ดักจับสัตว์น้ำได้ เป็นการลดของเสีย เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ประกอบกับการใช้บรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศที่ดูอากาศออกจากบรรจุภัณฑ์ก่อนปิดผนึก เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM - Integrated Pest Management) เช่น การปลูกพืชหมุนเวียน ใช้พันธุ์พืชที่มีความต้านทานโรค มีการกำจัดวัชพืชที่อาจจะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของศัตรูพืช และตัดแต่งใบ/ส่วนที่เป็นโรคออก นอกจากนี้ยังมีการใช้สารชีวภาพหรือสารสกัดจากธรรมชาติที่สกัดจากพืชสมุนไพร เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้ ช่วยลดการตกค้างของสารเคมีในผลผลิต และมีการปลูกพืชร่วม เช่น กระเพรากับพืชผักบางชนิด เพื่อลดการระบาดของแมลง โดยเว้นระยะปลูกให้โปร่ง ลดความอับชื้นที่เกิดโรค
- การจัดการคุณภาพน้ำ โดยมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำ เช่น ค่า pH, DO (ออกซิเจน), อุณหภูมิ, ค่าความเค็ม เป็นต้น
- การออกแบบบ่อเลี้ยงที่มีความต่างระดับ ส่วนลึก - ตื้น เพื่อให้กุ้งขาวได้อยู่อาศัยบริเวณก้นบ่อ และปลานิลอาศัยบริเวณระดับผิวน้ำ มีการระบายน้ำเข้า - ออกที่ควบคุมทิศทางได้
- การใช้จุลินทรีย์และนวัตกรรมชีวภาพเติม เพื่อบำบัดของเสียในบ่อ และใช้จุลินทรีย์ควบคุมแบคทีเรียก่อโรค เช่น *Vibrio* spp. (ที่ทำให้กุ้งตาย) เพื่อลดการใช้จ่าย
- การจัดการของเสียและตะกอนในบ่อ โดยใช้ฟาง แหนแดง จุลินทรีย์ ช่วยดูดซับแอมโมเนีย และกรองของเสียก่อนระบาย ลดมลพิษน้ำและการป่วยของสัตว์น้ำ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ประเภท ประกอบด้วย

๑.๑) ผักสวนครัว	พื้นที่ปลูก จำนวน ๒ ไร่
๑.๒) ไม้ผล และไม้ยืนต้น	พื้นที่ปลูก จำนวน ๓ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลานิล	จำนวน ๑,๕๐๐ ตัว/ไร่
๒.๒) กุ้งขาว	จำนวน ๖,๐๐๐ ตัว/ไร่

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า การเพาะเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าพันธุ์ปลานิล	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าพันธุ์กุ้งขาว	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) อาหารปลานิล	เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๔) ปูนขาว/ยาปรับสภาพน้ำ	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าแรงงาน	เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/รอบ
รวมต้นทุนการผลิต	๑๗,๕๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๓๐๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พริก ตะไคร้ ชะอม ใบมะกรูด ดอกแค มะเขือ

เฉลี่ยรายได้วันละ ๑๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ มะละกอ มะนาว มะม่วง แผลง
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๒๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กุ้งขาว
เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ปลานิล
เฉลี่ยรายได้ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง ดังนี้

- สามารถลดความเสี่ยงจากการพึ่งพารายได้ทางเดียว เป็นการกระจายความเสี่ยงจากโรคพืช แมลง
ภัยธรรมชาติ หรือราคาตกต่ำ

- สามารถเพิ่มรายได้และผลผลิตในพื้นที่เดียวกัน มีการใช้พื้นที่ให้คุ้มค่า เช่น ปลุกพืชรอบบ่อปลาและ
การเป็นวิทยากร

- มีผลผลิตหมุนเวียนตลอดทั้งปี เช่น ผัก ปลา ไข่ และพืชสวนที่ครบวงจร สามารถลดต้นทุนการผลิต

- ลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำประโยชน์

- สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีอาหารปลอดภัยไว้รับประทาน

- สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศเปลี่ยน หรือเศรษฐกิจได้

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น ดังนี้

- สามารถเป็นตัวอย่างในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่าง
หรือแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่นได้นำไปปรับใช้ได้

- สามารถแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้ เทคนิคต่าง ๆ ทำให้เกิดเครือข่ายเกษตรกร

- สร้างความเข้มแข็งของชุมชนเกษตร เกิดการพัฒนาเป็น กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน มีอำนาจ
ต่อรองทางการตลาดดีขึ้น เช่น การรวมกลุ่มขายผลผลิต หรือแปรรูป

- เพิ่มรายได้ทางอ้อม ทั้งจากการซื้อ - ขายปัจจัยการผลิต/ผลผลิตภายในชุมชน และจากการจ้าง
แรงงานภาคการเกษตร

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน ดังนี้

- เป็นการส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

- ร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และฟื้นฟูธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมี อนุรักษ์ดิน น้ำ
และความหลากหลายทางชีวภาพ

- มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ หรือ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ให้การส่งเสริมการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง
มีการหมุนเวียนรายได้ในชุมชนจากการขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

- ลดปัญหาความยากจน เนื่องจากการทำเกษตรผสมผสานช่วยให้มีรายได้หลายทาง ไม่ต้องรอผลผลิต
ชนิดเดียว อีกทั้งยังมีอาหารไว้รับประทานตลอดปี ช่วยลดภาระการซื้ออาหาร ทำให้มีเงินเหลือเก็บ

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ สามารถทำได้หลายวิธี โดยเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ลดของเสีย และฟื้นฟูธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนี้ ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า การลดของเสียและมลพิษ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ รวมถึงสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของชุมชน และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความยั่งยืน

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า เป็นการใช้น้ำ ไฟฟ้า และพลังงานอื่นอย่างประหยัด โดยมีการเลือกใช้วัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน และสามารถซ่อมแซมได้ มีการใช้ระบบหมุนเวียนทรัพยากร เช่น การนำน้ำฝนมาใช้รดต้นไม้ หรือการนำเศษวัสดุกลับมาใช้ใหม่

- การลดของเสียและมลพิษ มีการแยกขยะเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือกำจัดอย่างถูกวิธี และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น บรรจุภัณฑ์ย่อยสลายได้

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ มีการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ และดูแลรักษาแหล่งน้ำและดินให้คงคุณภาพที่ดี

- สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ และสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน

- มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความยั่งยืน โดยใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ลม หรือชีวมวล พัฒนาเทคโนโลยีเกษตรที่ลดการใช้สารเคมีและลดการสูญเสียผลผลิต ติดตามคุณภาพอากาศ น้ำ และดิน โดยใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อป้องกันปัญหาล่วงหน้า

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เกษตรกรในพื้นที่ได้รับความรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรตามหลักวิชาการ สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อม เกิดเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก. ได้ดำเนินการให้บริการจัดฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ และสาธิตการปฏิบัติแก่เกษตรกรและผู้สนใจ เพื่อพัฒนาทักษะการผลิตสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน พร้อมทั้งเปิดเป็นแหล่งศึกษาดูงานสำหรับหน่วยงานราชการ เอกชน สถานศึกษา และชุมชน โดยมีการบรรยาย สาธิต และให้คำปรึกษาเชิงลึกทั้งในและนอกพื้นที่ อีกทั้งทำหน้าที่เป็นวิทยากรในกิจกรรมอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้สู่เกษตรกรในวงกว้าง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศพก. ได้ให้บริการให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาทางการเกษตร ในการทำเกษตรผสมผสาน ทั้งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำครบวงจร โดยเฉพาะการเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว การปลูกต้นไม้ และการทำปุ๋ย พร้อมทั้งเป็นช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากเกษตรกรและชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขเป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และยั่งยืน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศพก. ทำหน้าที่เป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ทั้งข้อมูลราคาสินค้าเกษตร แนวโน้มตลาด เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต รวมถึงข้อมูลด้านการจัดการศัตรูพืชและการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม พร้อมให้คำแนะนำเชิงวิชาการแก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- ช่องทางในการขยายผล มีการจัดฝึกอบรมเชิง จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรต้นแบบกับเกษตรกรทั่วไป

- การนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร มีการทดลองและปรับใช้เทคนิคหรือเทคโนโลยีที่ได้เรียนรู้ เช่น การเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาว การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ การจัดการน้ำอย่างประหยัดหรือการปลูกพืชแบบผสมผสานให้สอดคล้องกับพื้นที่ และมีการรวมกลุ่มกันผลิตและจำหน่ายเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองราคา

- ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร ทำให้ลดต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตต่อไร่ รายได้และความมั่นคงทางอาชีพเพิ่มขึ้น มีความรู้และทักษะใหม่ ๆ สามารถแก้ไขปัญหาการผลิตได้ด้วยตนเอง เกิดเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน และมีความตระหนักต่อการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

ศพก. มีการให้ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ สถานศึกษา และภาคเอกชนในพื้นที่ ในการจัดกิจกรรมและโครงการส่งเสริมการเกษตร เช่น การฝึกอบรม การสาธิต การผลิต การพัฒนาพื้นที่เกษตรต้นแบบ และการจัดงานแสดงสินค้าทางการเกษตร พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายเกษตรกรและชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สนับสนุนปัจจัยการผลิต และพัฒนาระบบการตลาดร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

มีทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางและแผนการดำเนินงานของศูนย์ให้สอดคล้องกับนโยบายประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา พร้อมสร้างเครือข่ายและภาพลักษณ์ของศูนย์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบอย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การได้มีส่วนร่วมในฐานะ ศพก. เป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในชุมชนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการผลิตสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รู้สึกภูมิใจที่ได้เห็นเกษตรกรสามารถปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม นำไปสู่การเพิ่มรายได้ ลดต้นทุน และรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนที่เข้มแข็ง ช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ฐานะ ศพก. ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งประธานคณะกรรมการศพก. ระดับอำเภอ และคณะกรรมการศพก. ระดับจังหวัดที่ได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่วางแผน บริหารงาน ประสานงาน นำเสนอข้อมูลทางด้านการเกษตร และผลักดันการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ ส่วนผู้การเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบไม่เป็นทางการ คือ การเป็นเกษตรกรต้นแบบ หรือตัวแทนกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการยอมรับในชุมชน มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ โน้มน้าวและสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรรายอื่น ได้นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และขับเคลื่อนงานเกษตรร่วมกับ ศพก. อย่างเข้มแข็ง ยั่งยืน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม โดยให้ความสำคัญกับความจำเป็นและความต้องการและผลประโยชน์ของชุมชนหรือสังคมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว โดยพร้อมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ ความคิด และทรัพยากร เพื่อส่งเสริมความรู้ เพื่อสร้างความสามัคคี ความไว้วางใจ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“การทำเกษตร ต้องใช้ความอดทน ความรู้ และความรักในธรรมชาติ การดูแลและใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า จะนำไปสู่ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ และความยั่งยืนในระยะยาว ความสำเร็จไม่ได้มาเพียงโชคช่วย แต่เกิดจากความพยายามและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- นายเสรี เพียรชอบ เกษตรกรต้นแบบ (ศพก. หลัก)
- นายชัยดิษฐ์ คำอำนวย เกษตรอำเภอบ้านสร้าง
- นางสาวพิมพ์กานต์ ไบระหมาน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- นางสาวสุมาลี บุญแยม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
- นางสาววรรณุช สารุ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน เป็นการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหาสาเหตุของความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ความภาคภูมิใจจากประสบการณ์ องค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบ และสรุปผลการดำเนินงาน โดยใช้เครื่องมือการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสอบถาม/แบบประเมินผล รวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง เทคนิค SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมถึงสังเกตการณ์ในพื้นที่ปฏิบัติจริง

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากกระบวนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง มีการใช้ระยะเวลานาน และงบประมาณที่ได้รับอยู่ระหว่างกระบวนการ ส่งผลให้การลงพื้นที่ติดตามสามารถศึกษากระบวนการต่าง ๆ ได้จริง ซึ่งบางขั้นตอนไม่อยู่ในกรอบเวลาของช่วงการผลิต จึงอาศัยการสอบถามข้อมูลเท่านั้น

